

ut nihil illis de- per te ipsum non potes, a te hortante)

Discant autem et nostri bonis ope- ribus praesesse ad usus necessarios, ut non sint infructuosi.

Discant autem et nostri (christiani) bonis operibus præesse (seu incumbere et de suo largiri) ad usus (seu sumptus rei evan- gelicæ) necessarios; (in hac occasione igitur, Zenæ et Apollo Evangelii ministris suppleant quod eorum itineri deest; et generatim in ministros sint munifici), ut non sint (in Ecclesia) infructuosi.

Salutant te qui mecum sunt omnes. Saluta eos qui nos amant in fide. Gratia Dei cum omnibus vobis. Amen.

Salutant te qui mecum sunt omnes; sa- luta eos qui nos amant in fide, (scilicet, illo amore quem fides christiana profite- tur). Gratia Dei (sit et maneat) cum omni- bus vobis. Amen.

FINIS EPISTOLÆ BEATI PAULI AD TITUM.

EPISTOLA B. PAULI AD PHILEMONEM

ARGUMENTUM.

Philemon, gentilis et colossensis, fide et professione christiana et eleemosynis conspicuus erat. Huic erat servus nomine Onesimus quem, in fugam elapsum ob furtum heri sui prejudicio commissum, Apostolus Romæ converterat, et quem baptizatum ad Philemonem remittit et hac epistola commendat.

Apostolus docet 1º nulli homini et ne servo quidem præcluden- dam esse viam salutis; 2º etiam vilium hominum curam christia- nis esse habendam; 3º pietatis prætextu servos a dominis non esse avellendos; unde servum Philemoni suum remittit; 4º servos præstantes virtute non esse contemnendos sed amandos et promovendos.

Discant inde pastores et christiani servos et pauperes non ne- gligere sed singuli cura fovere, ut animas communi sanguinis Christi pretio redemptas et a Deo principaliter electas ad salutem perducant.

Scripta fuit hæc epistola Romæ, e prioribus Apostoli vinculis anno Christi 60.

Paulus, vinctus (pro fide) Christi Jesu (proindeque factus similis tuo servo), et Timotheus (tam tuus quam meus in Chri- sto frater, salutem damus) Philemoni (a nobis) dilecto et (in Evangelii propagatione) adjutori nostro,

Et Appiæ (uxori tuæ et in Christo) soro- ri (nostræ) charissimæ, et Archippo com-

Paulus vinctus Christi Jesu et Timotheus frater Philemoni dilecto et adjutori no- stro,

Et Appiæ sorori charissimæ et Ar-

chippo commili-
toni nostro, et
ecclesiæ quæ in
domo tua est,

Gratia vobis et
pax a Deo Patre
nostro et Domino
Iesu Christo.

Gratias ago Deo
meo, semper me-
moriā tui fa-
cīens in orationi-
bus meis,

Audiens chari-
tatem tuam et fi-
dem quam habes in
Domino Iesu et
in omnes San-
ctos,

Ut communica-
tio fidei tuæ evi-
dens fiat in agnitione
omnis operis boni, quod est
in vobis in Chri-
sto Iesu.

Gaudium enim
magnum habui et (ma-
gnam) consolationem in charitate tua,
(audiens) quia (seu quòd) viscera sancto-
rum (sive pauperum sive afflictorum re-
quieverunt (et refrigerata sunt) per te (et
tuam beneficentiam, o) frater;

Propter quod
multam fiduciam
habens in Christo
Iesu imperandi

militoni nostro (in re evangelica), et (toti)
ecclesiæ quæ in domo tua est (et quam
nobiscum apud te deprecatorem invoca-
mus; et oramus ut)

Gratia vobis et pax (dentur) a Deo Pa-
tre nostro et Domino Iesu Christo.

Gratias ago Deo meo (pro te) sempe,
memoriam tui faciens in orationibus meis,
(quia sum)

Audiens charitatem tuam (in Deum) et
fidem quam habes in Domino Iesu et
(charitatem quam exerceas) in omnes san-
ctos, ita)

Ut communicatio (seu beneficentia tua
in pauperes, quæ est argumentum) fidei
tuæ, (omnibus) evidens fiat in agnitione
(quam omnes habent) omnis operis boni
quod (adimples juxta fidem, quæ) est in
vobis (seu) in (te et tuis pro glorificando)
Christo Iesu :

Gaudium enim magnum habui et (ma-
gnam) consolationem in charitate tua,
(audiens) quia (seu quòd) viscera sancto-
rum (sive pauperum sive afflictorum re-
quieverunt (et refrigerata sunt) per te (et
tuam beneficentiam, o) frater;

Propter (illud) quod (de tua charitate
audivi), multam fiduciam habens quòd,
(utpote pater tuus) in Christo Iesu, (poten-
tiam habeo) imperandi tibi (illud) quod

ad rem (a me tractandam) pertinet, (malo tibi quod ad rem
pertinet,

Propter charitatem (qua te ut filium
amo); (et) magis (seu potius per eam te)
obsecro, cum sis talis ut (ego) Paulus,
(nempe) senex (proindeque ut talis magis
obsecrandus quam cogendus; insuper te
rogo), nunc autem (prout fidei martyr) et
vincetus Jesu Christi: igitur

Obsecro te pro meo filio, quem (ad fi-
dem) genui in vinculis (meis), Onesimo,

Qui tibi aliquando inutilis (et nocivus)
fuit; nunc autem (quum ad fidem conver-
sus est) et mihi, (quem adjuvit in vinculis
meis, utilis fuit), et tibi utilis (erit utpote
servus fidelis);

Quem remisi (seu remitto) tibi, (nolens
servum a domino avellere). Tu autem illum
ut (filium per) mea viscera (in Christo ge-
nitum) suscipe.

Quem ego volueram (seu optassem) me-
cum detinere, (adeo ejus servitio gaudeo),
ut pro te, (qui hic adesse non potes), mihi
ministraret in vinculis (quibus detineor
pro gloria) Evangelii:

Sine consilio autem tuo (et præter vo-
luntatem tuam) nihil volui facere, uti (seu
ut) ne (inde putaretur quòd) ex necessita-
te bonum (seu beneficium) tuum (impera-
tum) esset, sed (ut videretur omnino ex
te voluntarium. (Rogo te ut illum be-
ne excipias);

Forsitan enim ideo, (Deo favente), dis-

Propter chari-
tatem magis ob-
secro, cum sis
talis ut Paulus se-
nex, nunc autem
et vincetus Jesu
Christi.

Obsecro te pro
meo filio, quem
genui in vinculis,
Onesimo,

Qui tibi aliquan-
do inutilis fuit,
nunc autem et mi-
hi et tibi utilis :

Quem remisi
tibi. Tu autem il-
lum ut mea vi-
scera suscipe.

Quem ego vo-
lueram mecum
detinere ut pro te
mihi ministraret
in vinculis Evan-
gelii :

Sine consilio
autem tuo nihil
volui facere, ut
ne velut ex neces-
sitate bonum tu-
um esset, sed vo-
luntarium ;

Forsitan enim

ideo discessit ad horam a te, ut æternum illum reciperes.

Jam non ut, servum sed pro servo charissimum fratrem maxime mihi, quanto autem magis ibi et in carne et in Domino.

Si ergo habes me socium, suscipe illum sicut me;

Si autem aliquid nocuit tibi aut debet, hoc mihi imputa (seu in me sponsorem ejus transcribe).

Ego Paulus scripsi mea manu : ego reddam, ut non dicam tibi quod et teipsum mihi debes.

Ita, frater, Ego te fruar in Domino ; refice viscera mea in Domino.

Confidens in obedientia tua scripsitibi, sciens quoniam et super id quod dico facies.

Simul autem et para mihi hospitium ; nam spero per orationes vestras

cessit ad horam a te, ut in) æternum (tibi in terra et in cœlo adhæserum) illum reciperes : (excipe illum)

Jam non ut servum, sed pro servo (habe illum ut) charissimum fratrem (Domino Christo et) maxime mihi, (et qui tibi eo ca- rior esse debet) quanto autem magis tibi (pertinet 1°) et in carne (seu in servitute carnali qua tibi adstrictus est), et (2° quia) in Domino (frater tuus est).

Si ergo habes me (ut vere) socium (et amicum tuum), suscipe illum sicut me (susciperes).

Si autem aliquid nocuit tibi aut debet, hoc mihi imputa (seu in me sponsorem ejus transcribe).

Ego Paulus scripsi mea manu (haec duo verba) « Ego reddam », ut non dicam tibi, (quasi creditor jure suo utens, quod hanc gratiam a te exigere possem, siquidem) et teipsum (utpote ad fidem a me conver sum tu) mihi debes.

Ita, frater, (fiat ut rogo : et) ego (per) te fruar in (beneficio isto quod gratum erit) Domino : (hac igitur gratia) refice (et recrea) viscera mea in Domino (seu in nomine Domini).

Confidens in obedientia (et charitate) tua, (hoc) scripsi tibi, sciens quoniam (seu quod) et super id, quod dico, (sponte tua) facies.

(a vinculis liberari et) donari me vobis.

tium ; nam spero per orationes vestras donari me vobis.

Salutat te Epaphras concaptivus meus in (seu pro) Christo Jesu. (Salutant te)

Marcus, Aristarchus, Demas et Lucas, (qui) adjutores mei (sunt in Evangelii ministerio).

Gratia Domini nostri Jesu Christi (sit et maneat) cum spiritu vestro. Amen.

Salutat te Epaphras concaptivus meus in Christo Jesu,

Marcus, Aristarchus, Demas et Lucas, adjutores mei.

Gratia Domini nostri Jesu Christi cum spiritu vestro. Amen.

FINIS EPISTOLE AD PHILEMONEM.